

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science

Volume 5 Issue 2, p. 395-405, April 2012

AHMET BÜKE’NİN ÖYKÜCÜLÜĞÜ VE ÖYKÜLERİNDE KONU SEÇİMİ

AHMET BÜKE’S NARRATION AND SUBJECT SELECTION IN HIS STORIES

Yrd. Doç. Dr. Firdevs CANBAZ YUMUŞAK
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Abstract

Ahmet Büke’s first book published in 2004. He won Oğuz Atay Short Story Award in 2008, Sait Faik Short Story Award in 2011. Ahmet Büke has five-story book published. In his short-story place is often İzmir. Stories in a dark and gloomy weather prevails most of the time. Evil, murder, infidelity, illegitimate relations, childhood, hunger and poverty often are among topics covered. In fact, the author explains the bad, the good and the beautiful are trying to indicate. Büke's exclusive stories, unemployment, labor issues, worker-boss relations, terrorism, torture, prison, detention issues, such as finds place. The author believes that literature can change the world for people and stories, through the "face it, understand, feel, kindness to hear" that seeks to provide. The majority of people described in the stories claim a life within nature. Büke is so powerful about the show to tell. Creating an atmosphere of other sensory organs are nourished by the smell of the objects depicted, for example, or by supporting a strong expression of dialogues. Language is sometimes poetic and laden with irony. On the other hand, is often found in stories, slang expressions. Chose topics from a perspective sensitive to social problems.

Key Words: Ahmet Büke, *Kumrunun Gördüğü*, *Ekmek ve Zeytin*, labor issues, political short-story.

Öz

İlk kitabını 2004’te yayımlayan, 2008’de Oğuz Atay Öykü Ödülü’nü, 2011’de ise Sait Faik Hikâye Armağanı’nın alan Ahmet Büke’nin yayımlanmış beş öykü kitabı vardır. Büke’nin öykülerinde mekân çoğunlukla İzmir’dir ve kasaba hayatı geniş yer bulur. Öykülerde çoğu zaman karamsar ve karanlık bir hava hâkimdir. Kötülük, cinayetler, aldatma, gayr-ı meşru ilişkiler, çocukluk, açlık ve

yoksulluk sıkça işlenen konular arasındadır. Aslında yazar, kötüyü anlatırken, iyiyi ve güzeli işaret etmeye çalışmaktadır. Büke, kendini onarma ya da hayata direnme ihtiyacı hissedince yazdığını söyler. Politikayı ve politikleşmeyi dışlayan bir edebiyatı kendine çok yakın bulmadığını söyleyen Büke'nin öykülerinde, işsizlik, işçi sorunları, işçi-patron ilişkileri, terör, işkence, hapishane, tutukluluk gibi konular da yer bulur. Yazar, edebiyatın insanı ve dünyayı değiştirebileceğine inandığı için, öyküler yoluyla “yüzleşmemizi, anlamamızı, hissetmemizi, utanmamızı, şefkat duymamızı” sağlamaya çalışır. Öykülerde anlatılan kişiler çoğunlukla tabiatla iç içe bir hayat sürerler. Göstererek anlatmak konusunda Büke son derece yeteneklidir. Atmosferi oluştururken diğer duyu organlarından yararlanır; mesela nesnelere kokusunu tasvir ederek veya güçlü diyaloglarla anlatımını destekler. Dili şiirsel ve kimi zaman ironi ile yüklüdür. Öte yandan öykülerde argo ifadeler de sıkça rastlanır. Toplumsal sorunlara duyarlı bir bakış açısıyla konularını seçen Ahmet Büke, yazdıklarıyla ders verme gibi bir iddiasının olmadığını da altını çizer. Büke'ye göre yazarlar topluma ayar vermez; okurlar da yönlendirilecek kitleler değildir.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Büke, *Kumrunun Gördüğü*, *Ekmek ve Zeytin*, işçi sorunları, politik öykü.

Giriş

Ahmet Büke 1970'de Manisa'da doğdu. İlk öyküsünü otuz iki yaşında yazdı. 1997 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümünden mezun oldu. Ölümsüz Öyküler Yayınevi'nin düzenlediği "Xasiork 2002 Kısa Öykü Yarışması"nda "Kayıp Dua Kitabı" isimli hikâyesi birincilik ödülüne layık görüldü. 2008'de *Almı Mavide* ile Oğuz Atay Öykü Ödülü'nü, 2011'de *Kumrunun Gördüğü* adlı kitabı ile Sait Faik Hikâye Armağanı'nı aldı. Öyküleri, *e edebiyat*, *Adam Öykü*, *Özgür Edebiyat* ve *Patika* dergilerinde yayımlandı. *Sosyal Ayrıntılar Ansiklopedisi* ve *Derkenar* isimli internet dergilerinde kısa öyküler yazmaya devam ediyor.

Kitapları: *İzmir Postası'nın Adamları* (Kanat Kitap, 2004), *Çiğdem Külâhı* (Kanat Kitap, 2006), *Almı Mavide* (Kanat Kitap, 2008) 3. Oğuz Atay Öykü Ödülü (16 Aralık 2008), *Kumrunun Gördüğü* (Can Yayınları, 2010) 57. Sait Faik Hikâye Armağanı (3 Mayıs 2011), *Ekmek ve Zeytin* (Can Yayınları, 2011)

Edebiyat ve Sanat Anlayışı

Ahmet Büke'nin öyküleri, son derece rahatlıkla yazıldığı izlenimini uyandırır. Nasıl yazdığı ile ilgili olarak bir röportajda, “Yazmak sancılı gelmiyor bana. Aksine, dünyanın en kolay ve güzel işlerinden biri gibi geliyor” (Engindeniz 2012) der. Bir başka röportajda ise nasıl yazdığını şöyle ifade eder: “Darlanınca yazıyorum ben. ‘Öf ulan,’ der insan, gider annesinin dizine yatar, yumar gözlerini. Öyle bir uykuya dalma hissiyatı oluyor bende. Kendimi onarma ya da hayata direnme ihtiyacı hissedince oturup yazıyorum. Yani büyük acılar, yaratma sancıları çekmiyorum” (Börekeçi 2011). “Hikâye hayat iyi olsun diye yazılmaz” (Ertuğrul 2011, 46) diyen Büke, neden yazdığı ile ilgili olarak ise, “Benim çok basit bir gerekçem var galiba. O da ölüm. Ölüm olduğu için bu hayata bir anlam katmak gerekiyor galiba. Yazmak da beni hayatta anlamlı kılıyor. Bir işe yaradığımı düşündürüyor. Onca çaresizliğin ve güçsüzlüğün arasında, ‘en azından olanları yazabildim,’ diye düşünüyorum. Babam iyi bir esnaftı, iyi zeytin yetiştirirdi, iyi çocuklar büyüttü. Ben de yazıyorum. İnşallah babam kadar beceririm bu hayatı” (okuryazar.tv) der. “İyi yazmak” aslında bir anlamda hayatı becermektir yazar için. Öte yandan Ahmet Büke, yazarlığı yücelten bir kalem de değildir.

Kolaylıkla yazdığını söylemesi aslında yazmanın kendisi için sıradanlığına dikkat çekmek içindir. Bu hissini *Çiğdem Külâhı*'nda, "Gene Gelirim" adlı öyküsündeki yazarın dilinden dile getirdiğini bile belki söyleyebiliriz. Öyküde yazar, Bakkal Metin'in kitaplarını satmak istemesi üzerine bir hayal kurar; misal, Bakkal Metin, sattığı kitaplarını bir süre sonra sıkılıp çiğdem külâhı yapar: "Ne güzel olur aslında. Bahar gelince mahallenin bütün çocuklarının elinde benim sayfalarım. Belki merak edip bir araya getirirler." (2010a, 64). Tevazunun metaforu diyebileceğimiz "çiğdem külâhı" tamlaması kitaba da isim olur. Öte yandan "Foto Nuri'nin Resimli Hatıratı"nda öykünün sonunda "Yazarın ihmal edilebilir sonsözü..." adlı bölümde anlatıcının "Şunu anladım ki, niyetim sadece hikâye yazmak değil. Ona karışmak ve hikâye olmak da istiyormuşum meğer..." demesi (Büke 2010b, 40) Büke için öykünün anlamına da işaret eder. Sait Faik Hikâye Armağanı'nı da alan Büke'nin metinlerinde, belki de aynı samimiyet ve gerçeklik hissinden dolayı Sait Faik etkisi söz konusudur. *Çiğdem Külâhı*'ndaki "Dükkanın Kiri"nde bu oldukça açık şekilde görülebilir.

Ahmet Büke'nin öykülerinde çoğu zaman karamsar ve karanlık bir hava hâkimdir. Bir öykü kişinin sözleriyle aslında "Hayat yazılmayacak kadar fena"dır (Büke 2011, 83). Kemal Varol'un da dediği gibi aslında yazar, "karanlıktan söz ederken aydınlığı gösteriyor aslında, intikam hevesiyle yanıp tutuşan özneyi gösterirken adaleti işaret ediyor, insanlıktan çıkmayı anlatırken insanın tam da kendi aslına döndüğü bağlama dikkat çekiyor". Varol, Büke öykülerinde ele alınan konuların işleniş tarzı ile ilgili şunları söyler: "Wernicke-Korsakof hastalığından muzdarip eski tutuklular, ölmüş babalar, ha bire çocuklarını sokaktan eve çağırın, oğullara babanın acısını hatırlatan anneler, yaşayanların arasında gezinen ölüler; intikam hevesiyle yaşayan kenar adamları, kapanmamış hesaplar, kırık dökük evler ve nesnelere, sayıları akıllılara yakın olan mahalle delileri ve görmüş geçirmiş bir doğa... Bütün bunlar, Ahmet Büke'nin öykülerinin kapkara bir atmosfer etrafında örüldüğü izlenimini bırakıyor okurda. Orhan Koçak'ın başka bir kitap vesilesiyle kullandığı 'karanlık aydınlanma' metaforu, tam da Büke'nin öyküleri için geçerli hale geliyor" (Varol 2011). Öte yandan bu hissiyatın "Dua" adlı öyküde bir çocuğun dilinden Allah'a şu şekilde ifade edildiğini de söyleyebiliriz: "Bu duamı bitirirken şunu da eklemek istiyorum: Bütün bu olanları düşünürsen, dünyanın artık çok kötü bir yer olduğunu anlarsın. Bize ya yeniden bir umut ver ya da zamanı öyle hızlı geriye sar ki, o yumurtayı doğuran tavuk daha yumurta bile olmadan ben hem annemi hem de babamı bu cehennem ülkeden kaçırayım. Büyük ellerinden operim. Kulun ve hastan Zahit" (Büke 2011, 113).

Büke'nin öykülerinde hayatı neredeyse olduğu gibi bulmak mümkündür. İyisiyle kötüsüyle, yani bütün gerçekçiliğiyle hayat bu öykülerde okuyucunun karşısındadır. Büke, "Bir de hiçbir şey hayatın önüne geçmesin istiyorum." (Ertuğrul 2011) diyerek aslında bu çabasına da sözleriyle ışık tutar. Konu seçimini ise şöyle ifade eder: "İnsanların inançlarını, cinsel yönelimlerini ve etnik kimliklerini rencide eden şeyleri yazmam, derim hep. Tabii bu konular bazen çok genişliyor. Ama her zaman tetikte olmanın faydası var" (Engindeniz 2011).

Ahmet Büke'nin öykülerinde terör, işsizlik ve işçi sorunları, işçi-patron ilişkileri, Cumartesi Anneleri ve özellikle de kasaba hayatını görmek mümkündür. Daha ilk öykü kitabından itibaren öykülerinde politik olanın öne çıkışı ile ilgili olarak şöyle der: "Politikayı ve politikleşmeyi dışlayan bir edebiyatı kendime çok yakın bulmuyorum. Bu dünya bu haliyle insanlık için utanç kaynağı. Nereden bakarsanız bakın, böyle bir kaderi kabul etmek doğru değil. Edebiyat insanı ve dünyayı değiştirebilir. Çünkü yüzleşmemizi, anlamamızı, hissetmemizi, utanmamızı, şefkat duymamızı sağlar. Yazar ölür, edebiyat sürer." (Ertuğrul 2011). Hayatta politikanın olmadığı bir boşluk yok diye düşünen Büke, edebiyatın da bundan

âzâde olmadığına inanır: “Öykücü Cemal Şakar’ın lafıyla yanıt vereyim: ‘Edebiyat bir ideoloji değildir, ama sonuna kadar ideolojiktir.’ Edebiyat dünyayı ve insanı anlamaya bizi yaklaştırır. Okuyan insanların önemli bir kısmı yazarlardan daha çok vakıftır birçok şeye. Kimse kimseye bilinç taşımasın. Bu ayıp zira. Birbirimizi anlayalım, yeter (Engindeniz 2012). Edebiyatın her zerresinin politik olduğunu ama edebiyatın tanıklığının daha derinden ve sessiz geldiğini düşünen Buke, şöyle devam eder: “Bazen uzaktan uğultularla kulağımıza ulaşır. Dikkat kesilmek gerekebilir bu sesler için. Zaman zaman da bu tını yukarılara tırmanır, vuruşları sertleşir. Bence ülkedeki yaşam politikleştikçe ve politika sertleştikçe edebiyatın bu ritmi de yükseliyor (okuryazar.tv 2012). Toplumsal sorunlara duyarlı bir bakış açısıyla konularını seçen yazar, bu bilinçli tercihini şöyle açıklar: “Bilişsel bozukluklar, kısa ve uzun süreli hafızada bozukluklarla malul bir hastalık Korsakof Sendromu. Vücudun gereksinim duyduğu vitamin ve proteinleri kaybederek zihinsel ve psikolojik denge yoksunu hale gelmesiyle tezahür ediyor. Hastalar, yaşadıkları hafıza göçmelerini telafi etmek için boşluk doldurma yoluna gidiyor. Yani feci derecede istemsizce yalan söylemeye başlıyorlar. İşte galiba edebiyat koca bir toplumun bu kendince boşluk doldurma halinin karşısında duruyor. Tarihe not düşüyor, tanıklık ediyor. Bunu da huysuz bir vakanüvis edasıyla değil kendi naifliğiyle yapıyor. Edebiyat olduğu sürece hiçbir suçu halinin altına süpüremezsiniz” (Börekçi 2011). Öte yandan Ahmet Buke, yazdıklarıyla bir ders verme gibi bir iddiasının olmadığını da altını çizerek: “Ezcümle, bir sorumluluk hissetmiyorum üzerimde. Zaten böyle ‘sorumlu ol, kendine gel, ciddi ol’ hallerinin edebiyata da bir faydası olduğunu düşünmüyorum. Yazarlar topluma ayar vermez; okurlar da yönlendirilecek kitleler değildir. Yazanın belki de yapması gereken tek şey daha iyi yazması olabilir” (Börekçi 2011).

Ahmet Buke'nin öykülerinde ilk iki kitapta daha yoğun olmakla birlikte mekân çoğunlukla İzmir'dir. Konak, Körfez, Asansör Sokağı sıkça anılır. Birkaç öyküde Kumrulu Mescit mekân olarak kullanılır. Öykülerde anlatılan kişilerin çoğunluğu tabiatla iç içe bir hayat sürer. Göstererek anlatmak konusunda Buke son derece yeteneklidir. Atmosferi tasvir ederken bunu diğer duyu organlarıyla mesela nesnelere kokusunu tasvir ederek veya güçlü diyaloglarla destekler. Dili şiirsel ve kimi zaman ironi ile yüklüdür. Öte yandan argo ifadeler de sıklıkla rastlanır. Ahmet Buke, son kitabı *Ekmek ve Zeytin*'le birlikte daha da kısalmaya başlayan öyküleri için şöyle der: “Yazdıklarım uzaktan bakmaya çalışıyorum. Gerçi bu biraz da ayıp geliyor bana. İnsan yazdığıyla övünmemeli. Sadece şunu söyleyebilirim biraz –çok değil- yol almışım, kendi sesime yaklaşmışım ve değişmişim sanki. Kendini tutamasa romana koşacak metinlerden daha öykü gibi olanlara yaklaşmışım sanki. [...] Kendiliğinden böyle oluyor. Lafı gereksiz uzatmak da anlamsız geliyor bana. Yıldırım aniden parlar ama geceyi siliverir o anda.” (Ertuğrul 2011). *Çiğdem Kûlahı*'ndaki “Leo Ferre Sokağı” adlı öyküde, iki deliden biri roman üzerine konuşurlarken “neden bu kadar uzun yazıyorlar. Belki de dertlerini kısa yazarak anlatamıyorlardır” (2010a, 88) der. Öte yandan Ancak Buke'nin bütün kısa öykülerinin aynı derecede başarılı olduğunu söylemek zordur.

Ahmet Buke'nin kitaplarının alıntıları ve ithafları da çok şey söyler. İlk kitap *İzmir Postasının Adamları*, Arkadaş Z.Özger'in şu sözleri ile açılır: “Kurcala yaşamın gizemli torbasını ekmeğin ve terin kardeşliğini kıskan sana toprağı ve aşkı öğretecek hayat denen anneye koş” (Buke 2010b,11). Hayata yapılan bu vurgu, bütün öykülerde hissedilir. “Babam için...” ithafları ile başlayan *Almı Mavide*, Cioran'ın “Aşılamaz acı yoktur” alıntısı ile açılır. Belki de bu alıntı ile kitapta anlatılan acılı hayatlara dikkat çekmek istenir. “*Kumrunun Gördüğü*, müntehir iki şairin, Nilgün Marmara ve İlhami Çiçek'in dizeleriyle açılıyor. Hal böyle olunca, daha ilk elde, yaşamın karanlık sularına açılmaya niyetlenen bir öykü dünyasının eşliğinde olduğumuzu hissediyoruz” (Varol 2011). *Kumrunun Gördüğü*'nün ilk bölümü “Bitti: Arka Bahçede Kumru” adlı kısa öykü ile biter (Buke 2010c, 104). Yeni bölüm “Sesler” Mevlana'nın *Divan-ı Kebir*'inden bir alıntı ile başlar: “Ey zavallı insan, bu

düşüşlerden, bu hallerden sakın ye'se kapılma; gizli gizli o kadar çok dua et, geceleri, o kadar çok ağla, inle ki; sonunda yedi kat gökten kulağına kurtuluş sesleri gelsin” (Büke 2010c, 107). Bu ifadeler Büke için, insanlığa, içinde yaşadığı kötülüklerle dolu dünyadan kurtulabilmek adına bir dua çağrısıdır. Son kitap *Ekmek ve Zeytin* ise, “Bize ekmeği ve zeytini öğreten anneme” ithafı ile başlar. Ve Didem Madak'ın “Şimdi mucizevi bir yerdeyim” dizeleri ile okuyucu kitabı çağırılır.

Hayvanların, bitkilerin ya da duyguların, hislerin ve şeylerin kişileştirilmesine Ahmet Büke'nin öykülerinde sıkça rastlanır. Örneğin, “Kara Erik Yazı”nda ölüm, öykü kişilerinin birinin dilinden şöyle tanımlanır: “Yüz gün oldu babam öleli. Ölümün bana bu kadar yaklaşabileceğine inanmazdım. O hep küçük bahçemde dolaşır, duvarları yoklar, oradan çatıya akıp tahta nalınlarıyla üzerimizde gezerdi. Ama kapıyı zorlayıp içeriye kadar girebileceğini ve bunca yılın Nalbant Asım'ını soluksuz bırakacağını düşünmemiştim” (Büke 2010b, 18). “Peygamberdevesi Peynir Ekmek Yer” bir çınar ağacının dilinden yazılır. Bir başka öyküde ise rüzgar şöyle kişileştirilir: “Rüzgar baba geldi aniden. Saçı sakalı karışmış. Çakmak çakmak közleniyor gözleri. Saçlarının arasından yalınlar düşüyor toprağa” (Büke 2011, 41). Kumru Kâmil, daha önceki kitaplarda da görülür ama *Kumrunun Gördüğü* ile onun şahsında bütün kumruların tanıklığını kesinleştirir. Yazar, öykülerdeki hayvanlara daha çok insan ismi gibi isimler vermeyi tercih eder. “Yüz Elli İkilikler”de kedinin adı, Vicdan'dır. “Şimdi Ölmüyorum” adlı öyküde öğrendiğimize göre Kumru Kâmil'i yiyen kedinin adı ise Numan Çelikkilek'tir. Büke'nin öyküleri gücünü gerçeklikten alırken çok nadiren, “Vampirle Görüşme” gibi fantastik bir iki öyküyle de karşılaşılabilir. Öte yandan “Los Lunes Al Sol”da olduğu gibi kimi zaman öyküde bazı internet sitelerinin adresleri de verilir. Büke'nin öykülerinde dikkat çeken bir şey de bazı isimlerin çok fazla tekrar edilmesidir. Seyhun, Seyhan, Metin, Veysel, Madam Pi gibi isimlere birden çok öyküde rastlanılmaktadır. Bu da yazarın anlattıklarının yaşanmışlık hissinin kendisindeki yansıması olarak değerlendirilebilir.

Ahmet Bükenin Öykü Kitaplarında İşlenen Konular

1. Ölümün ve Kötülüğün Tasviri Karanlık Öyküler

Ahmet Büke'nin öykülerinde kötü, kötülük, cinayetler, karanlık, tekinsizlik, aldatma, gayr-ı meşru ilişkiler sıkça işlenen konular arasındadır. Ancak bu konular ele alınırken gotik bir atmosfer oluşturulmaz. Daha çok Emile Zola gibi hayatın karanlık yüzüne işaret edilmek istenir. “Herkes Her Şeyleşiyordu...” adlı öykünün ilk bölümünün başlığı olan “ne fenayız hepimiz” laytmotifi aslında bütün bir insanlık için geçerlidir (Büke, 2010c). “Günah Topu”nda civcivleri öldüren çocuk (2010c) için bile bu kaçınılmazdır. Ölümle öykülerde sıkça karşılaşılır. On iki yaşındaki bir çocuğun dilinden anlatılan “‘Çırak’ Aranıyor...” babanın acı kaybı ile sona erer: “Öğleye doğru babamın ikiye bölünmüş cesedini getirdiler. Annem kanlı gardiyan üniformasını yıkadı. Ceplerine ıhlamur yaprakları koyup evin tek gömme dolabına kaldırdı” (Büke 2010b, 93). “Hiç”de de anlatıcının babası ölmüştür: “Olmaz, böyle olmaz! Hayatta bir başına kalınmaz. Dayak yer adam. Aç kalır, beceremez bir şeyi babasız” (Büke 2010c, 102). “İnsan hiç babasını gömer mi?”, “İnsanın babası ölür mü hiç!” (Büke 2010c, 103). Ölümüne dair bir başka deneyim “Kara Erik Yazı”nda yaşanır. Anlatıcı yine babasını kaybetmiştir. Hem hala, hem de babanın ölümü sırlıdır. Anlatıcının mezarlıkta başına gelenler şöyle betimlenir: “Diz çöküp elimi yumuşak toprağa bileklerime kadar soktum. İlk dokunduğum sert nesneyi çektim. Sarı çam gövdesinden yapılmış mertek tahtasıydı bu. Ardından rengini yitirmeye başlamış küçük çam dalları geldi elime. [...] Oyuğun girişi sağlam

çam gövdesinden yapılmış merteklerle örtülmüş, çukurun tabanı çam dallarıyla kaplanmış ve en son toprakla doldurulan mezarın üstü hafifçe kabartılmıştı. Yani elime gelen bu nesnelere aslında mezarın en altında olması gereken şeylerdi” (Büke 2010b, 20-21). Buke'nin öykülerinde sıkça deliler ya da akıl sağlığını ciddi ölçüde yitiren kişiler de görünür. Anne, babasını kaybedince aklını yitiren Leyla'nın öyküsü “Leyla Gitmez Bir Yere”de işlenir.

Büke öykülerinde çokça cinayet işlenir. “Sürpriz Yumurtalar”da maket bıçağı tıpkı Çehov'un sözüne ettiği “silah” gibi altı çizilerek anlatılmış, hem öykünün başkişisinin yaralanmasında, hem cinayette hem de anlatıcı, katalitik sobanın borularını kesip intihar ederken kullanılmıştır (Büke2010b,148). “Salla Bayrağı Düşman Üstüne”de yine bir cinayet ima edilerek geçilir (2010a). “Melek Anne”de, bir başka adamla kaçmak için işsiz ve ayyaş kocasını öldüren bir anne ile karşılaşırız: “Mutfağa gitti. Kalın et kesme tahtasını aldı. Usulca Hüseyin'in yastığının altına soktu. Yastığı yeniden düzeltti. Kocasının başını tam ortaladı. Banyoya geçti. Dolu küçük tüple çekyatın yanında durdu. İki eliyle başının üzerine kadar kaldırdı tüpü” (Büke 2010c, 88). Annesini bile öldürenler vardır Büke öykülerinde. “Şehrin Sesini Duydum”da anlatıcının aynı apartmanda oturan sevgilisi, kendi annesini öldürür: “Geceliğinin arasından katlanmış bir tülbent çıkardı. Açıkça üzerindeki koyu leke büyüdü. ‘Annem...’ Artık annesi onun ayak seslerini duyamayacak. Parmaklarının arasından damlayan kanın sesini duydum. Yıldız'ın annesinin kulaklarını arka balkondaki fesleğenlerin dibine gömdüm.” (Büke 2010, 108). “Tam İstihdam”da yine bir cinayet vardır. Anlatıcı, Bakkal Kazım'ın karısını öldürme planlarını tersine çevirir ve Kazım'ın karısı ile birlikte Kazım'ı öldürürler: “Makale yazmaya başladım. Çünkü artık rahatım. Açlık alnımdaki yara izi kadar bile aklımda değil-servinin dalı çizdi-. Yazımın başlığı: Sosyal Devlet ve Tam İstihdam. Eski günlüklerimi yaktım. Yeni notlarıma başladım. Semahat Hanım iyi teklif sundu: Günde üç öğün yemek. Elektrik ve su faturalarını ödüyor. Her gece bakkaldan iki bira hakkım var. Kazım –Kazım- bahçede. Ağırda biraz ama Semahat Hanım'la beraber –halıya sarıp- taşдық.” (Büke 2011, 96).

Ahmet Buke'nin öykülerinde kimi zaman yasak aşklar gayr-ı meşru ilişkiler de yer bulur. “Elmadaki Kurt” kızkardeşine tutkun bir genç adamın hislerini ve annenin ifadesi ile platonik de olsa bu “günahı” kısa bir an üzerinden kurgular (Büke, 2010a). “Reşat Abi, Bekle Beni Biraz” muhtemel bir aldatma öyküsüdür (2010a). “Melek Çok Güzel Uyuyor” ise, yakın arkadaşının karısı ile birlikte olan adamın pişmanlığını dile getirir: “Suçluluk dünyanın en ağır prangası olmalı. Boyundan ayak bileklerine bağlı görünmez bir zinciri var onun. Yaşarken atılan her adım onun paslı dişlerine takılıyor. Ağır ağır yırtıyor teni. Yeşil bir salya akıyor ondan. Zehirli ve çürümüş et kokuyor” (Büke 2010, 118). Öyküdeki kadın Ayşen ise bu durumdan onun kadar rahatsızlık duymaz. Kocasını anlatır durur adama: “Metin mükemmel bir adam. İnanılmaz seviyor işini. Bütün gün ameliyathanede. Sonra doğru Tabip Odası'na koşuyor. Akşamları durmadan makaleler yazıyor.’ Biliyorum. Yirmi yıllık arkadaşımı bana anlatıyor” (116). Bu hislerle sevgilisine, “‘Ayşen, hayatı geri sarmak mümkün mü acaba?’ diyen anlatıcı gerçek hayatla yüz yüzedir: “Ayşen çoktan gitmiş. Oğlana spor ayakkabısı alacak. Metin'in sevdiği kabak dolmasını yapacak akşama” (Büke 2010, 118). “Alo! Burada Bir Sorunumuz Var”da ise belki de eşinin ilgisizliğinden bunalan bir kadın kendini buzdolabına kapatır (Büke 2010, 127). Öykülerde kötülük, cinayetler ve gayr-ı meşru ilişkiler bu şekilde anlatılır.

2. Politik Öyküler

Giriş bölümünde değinildiği gibi politikayı ve politikleşmeyi dışlayan bir edebiyatı kendine çok yakın bulmadığını söyleyen Buke'nin öykülerinde ağırlık bu yöndedir. Yazar, öykülerde politik olanı anlatarak tarihe not düştüğünü, öte yandan daha da önemlisi edebiyatın

insanı ve dünyayı değiştirebileceğine inandığı için, öyküler yoluyla “yüzleşmemizi, anlamamızı, hissetmemizi, utanmamızı, şefkat duymamızı” sağlamaya çalışır. Belki de bundan dolayı hem işkenceye uğrayanın, hem de işkencecinin öyküsünü anlatır.

“Yüz Elli İkilikler”, *İzmir Postasının Adamları*'nın en uzun öykülerinden biridir; 27 Mayıs sürecinde Baba Beğenmez Sokağı'nda yaşayan Faruk ve anlatıcının, iki siyasinin hikâyesini konu alır. Mahalleli tarafından manifaturacı olarak bilinen Faruk, anlatıcıya işlerini şöyle tanımlar: “ ‘Bizim işimiz dağıtım. Bir nevi postacıyız yani. Kadrolara yönelik dergiler, yayımlar, bildiriler, önemli yazışmalar, kararlar, kitaplar, yani aklına ‘matbuat’ adına ne gelirse Batı Anadolu’ya bizim üzerimizden geçer’ ” (Büke 2010b, 50-51), “ ‘Siyasi faaliyeti aklına bile getirme. Biz tamamen normal, halktan adamlarız’ ” (Büke 2010b, 51). Öykünün akışı “Bildik sularda akan hayatımız, 1951 yılının o sonbaharında altüst oldu” (Büke 2010b, 54) cümleleri ile değişir. Öyküde, 1972 yılındaki infazlara “Geçen ay o üç delikanlıyı astılar... Gitti çocuklar” cümleleri ile gönderme yapılır. Faruk da öldükten sonra anlatıcı da artık evine döner: “Her şeye yeniden başlamak için buna mecburum” (Büke 2010b, 63).

“ ‘Züleyha Geç Kalma Ha!’ ” vesilesi ile söyleyecek olursak, şarkılar da Büke'nin öyküsünde sıkça karşımıza çıkar. Öyküdeki aile, babanın siyasî faaliyetlerinden haberdar değildir: “Anneme göre babam hep ders çalışıyordu. Uzun zaman ben de öyle düşünmüştüm. Babam radyo üniversitesi gidiyordu. Yakında bu okulu da bitirecek, daha büyük adam olacak, maaşı artacak, evimize haftada en az bir kilo Anamur muzu girecekti” (Büke 2010a, 27). Baba bir gün “beyaz bir araba” ile alınır ve uzun bir süre sonra geri döner: “Biraz beli bükülmüştü, kıra dönmüş saçlarını, ki bunu daha önce hiç yapmamıştı, arkaya doğru taramıştı. Olsun, bal gibi babamızı işte” (Büke 2010a, 29). “Dönüş” hapishaneden çıkan anlatıcının, içerden arkadaşı Hıdır'ın ailesini ziyaretini konu edinir. Trajik bir anlatımı vardır (Büke 2010, 61). “Aniden” yine bir hapishane ve işkence öyküsüdür: “Bir sabah sayım gecikti. Anladık kötü akan zamanı. Ne kadar kazak, gömlek, pantolon varsa üzerimize geçirdik. Odunları yere vura vura içeri girdiler” (Büke 2010, 67). “Zaman Çürüğü”, anlatıcının kız kardeşiyle birlikte okumak için geldikleri İzmir'de hukuksuz işler yapmaya başlamasıyla değişen ve bozulan hayatının anlatısıdır. “Oysa ben seni elimle yurda verdim. Maksat o tek odalı çatıdan ayağın kesilsin. Uzak dur benden. Belimde demirim vardı artık. On iki kurşunlu bir güven gelip oturmuştu yüreğime” (Büke 2010, 71). Politik olanla birlikte yine hayata dair bir muhasebe de yer alır öyküde: “Gece sabaha karşı ellerim titriyordu. Kalın sigaradan yeniden çekiyordum. Kan bulaşmamış iş var mı bu dünyada? Ben orta yerde insan sıfatıyla yaşarken, mesela Konak Meydanı'nda bir aşağı bir yukarı yürürken ya da Kemeraltı'nda aç sefil dolaşırken, o karılar çiş kokan yataklarda bacaklarını gönülsüzce açmışlarken, vicdan diye bir şey var olabilir miydi ki?” (Büke 2010, 72). Üniversitede okuyan kardeşi Mine'nin de politik bir meseleden dolayı sorgulandığı ima edilir: “Mine, eğer burada da konuşmazsan, bana en büyük kötülüğü yapacaksın. Tetiği bana çektirirler. Ama Mine, iyi iş var mı ki? Bu dünya çürümüş et ve dağılmış kemik parçalarından değil mi?” (Büke 2010, 72). “Yıldız'ı Bulmalıyım” ise bir işkencecinin dilinden anlatılır. Öldüğünü bilmeden ağabeyinin arayan Yıldız'ın kendisine verdiği paketi açıp içinden çıkan “Küçük bir naylon torbaya tıktırılmış közlenmiş ve soyulmuş kestaneler”i bulduğunda, işkencecinin hisleri şöyle anlatılır: “O anda evin içerisinde etrafı dikenli bir çığlık kopuyor. Duvarlar çizik içinde kalıyor. Kan sızıyor kesik sıvaların arasından. Öfkeyle kalkıyorum. Kendimi boğazımdan tutup sürüklüyorum. Direnen ayaklarım, çırpınan ellerim fayda etmiyor” (Büke 2010, 85). “Bürssst” içeri alınan oğullarını ziyarete gitmek için fayton arayan bir aileyi konu alır (Büke 2010). *Ekmek ve Zeytin*'in açılış öyküsü “Tanrı Bir Devlet Bir”, sevk sırasında nakil aracında yanarak ölen mahkûmları konu edinir:

“İbrahim Yusuf’a, Mustafa Adem’e bağlı. Büyük tenekeyi tekmeliyorlar bütün güçleriyle. Ağlıyorlar, durup sonra yeniden yükleniyorlar. Ali’nin elleri tavana bağlı. O susuyor. Aklında nevresim takımı. Ama içindeki resimleri düşünmüyor o anda. Çarşaf bezini ikiye katlayıp diken, ilik yerleri açan annesi mi aklında?” (Büke 2011, 17). “Baba, Oğul,Asker” yine bir işkenceci ve infazcının hikâyesidir: “Anne sana diyorum: El bezine kustum bu sabah. Senden kalan son tığ işiydi. Hem babayı hem de oğlunu aldık diyorum sana. Çocuk sarılmıştı babasının kemerine. Göz göze göz kurşuna geldik. Hepsi parmağımızın ucundaydı işte. Hızlıca çektik tetiği.” (Büke 2011, 134). “Hidroloji Mühim Mevzu”da Mühendis Metin, fail-i meçhulleri artık saklayamayacağını şöyle anlatmaya çalışır: “Mühendis Metin: Ne demek mi istiyorum? Kanlı elbiseler, gözbağları, kırık sandalyeler, kablolar. Bakın ben devlet memuruyum sonuçta. Adam 3: E, biz de devletiz sonuçta. Mühendis Metin: Anlatamıyorum galiba. Sorgu başka, cesetlerden kurtulmak başka. Baraj gölünde olmaz. Ne yapsak ne etsek illa kıyıya vurur.” (Büke 2011, 38). Sonunda boğazı kesilerek öldürülür: “Su mühendisi Metin –Bey- ‘hayır’ dediği gün fazla geldi devlete. Burs verilmiş, yemekhane fişleri ödenmiş. Eğitilmiş, yetiştirilmiş. Fidesi fidana dönmüş. Gövermiş. İş de görmüş. Ama artık vadesi dolmuş, hamuru ekşimiş. Mühendis Metin o parlaklığı görünce inanamadı. Teslim etmedi boğazını. Devlet bıçağı âdemelmasını parçalarken bile, olanlar olamaz dedi” (Büke 2011, 39). “Gülümseyen Ağıt: Mavi ve Bahar” karşı-ütopyayı anımsatan bir öyküdür. Smyrna Birleşik Direniş Cephesi, azınlıkların ve ezilenlerin haklarını müdafaa etmektedir: “Yoksullar ve Açlar, Sokak Köpekleri, Bidon Kedileri, Evlerinden Sürülmüş Kürtler, Çingeneler, Türkler ve tek başına kalmış Madam Pi, Eşcinseller ve İkiçeşmelik Zencileri adına bildiririz” (Büke 2011, 49-50). “Bizi burada istemiyorlar. Evsizleri barınaklara kapatıp kimse fark etmeden öldürüyorlar. Geçen yıl Gürçeşme Huzurevi’nde çıkan yangını kaza mı sanıyorsun? Ya da Belediye aşevinden yemek yiyen yüzlerce açın o gece zehirlenip ölüvermesi. Peki ya fayton atları öldürülen, evleri yakılan Çingeneler? Kale sırtlarında kent yenilenmesi diye evleri yıkılan Kürtlere ne dediler: ‘Eyalet dışına taşınma masraflarınızı ödeyelim!’ Direnenleri çalışma kampına yolladılar” (Büke 2011, 51-52). “Soğuk ve Toz Zerrecikleri” yine işkenceyi konu alır. İşkenceci Komiser Hanefi, sonunda kurtlara yem olur: “Dengesini kaybeden Hanefi arka üstü düştü. Daha doğrulmasına kalmadan lider kurt, göğüs kafesine çöküp soğuk –çok soğuktan o gece- dişleriyle gırtlakını parçaladı, kasılan nefes borusunu yatay bir şeritle kesti, sümüksü içyağı zarına bulaşan kan kabarcıkları arasına daldırdı burnunu” (Büke 2011, 79). Bu sanki ilahî bir adalettir; çünkü: “evrende manasız bir toz zerreciği bile havalanmaz” (Büke 2011, 79). “Dua” bir çocuğun ağzından yazılır. Öyküde yine tutuklamalar, gözaltıları ve işkence konu edilir. Çocuk Allah’a dua eder. İlk aklını geri vermesini ister: “Onu nasıl aldığını biliyorsun. Annemin avcunu açıp içine bırakmışlar. Kanı kurumuş, parça parça tırnaklar. Babamın el ve ayak tırnakları. ‘Eğer konuşmazsan bunların hepsini sen yutacaksın’ demiş KOMUTAN. Annem eve dönüp bana yumurta pişirirken yığıldı. Yumurtayı ocaktan indirdim. Ekmeğin pişmemiş yerlerini yedim. Sonra gözlerimi oyup yesem mi diye mırıldanırken uyuya kalmışım” (Büke 2011, 112). “Babam ve diğer babalar yeniden evlere döndüler. Çok yorgundular.” (Büke 2011, 112).

Ahmet Büke, ilk kitabından itibaren politik olanı anlatır; ancak onun bu tavrı belki de Sait Faik Hikâye Armağanı’nı almış olmasından dolayı *Kumrunun Gördüğü* ile başlıyor gibi anlatılır. Öte yandan *Kumrunun Gördüğü*, daha öncekilere göre daha ağırlıklı olarak politik öykülerden oluşur. Kitap “Tuzdan Köprü” ve “Sesler” başlıklı iki ayrı bölümden oluşuyor. “Sarı Rüya Defteri”nde anlatıcı Wernicke-Korsakof hastasıdır. Ve öykü onun bakış açısından anlatılır. Belki de bu nedenle ilk okuyuşta anlaşılabilir. Anlatıcı tıpkı “Yüz Elli İkilikler”deki anlatıcının kurduğu cümleyi (Büke 2010b, 63) kurar: “Yeniden başlayabilmek için buna mecburum” (Büke 2010c, 26). Büke, yazılarını yayımladığı “sosyal ayrıntılar ansiklopedisi” isimli internet sitesine de bu öyküde gönderme yapar. Daha çok eski tutuklularda görülen Wernicke-Korsakof hastalığının tanımı ile öykü son bulur: “Uzun süreli

açlık grevlerinde ileri derecede beslenme yetersizliğine bağlı genel durum bozukluğu” (Büke 2010c, 28). “Şimdi Ölmüyorum” adlı öykü ise hapisanede açlık grevindeki Veysel’in öyküsüdür. Veysel, hissettiklerini içeride bir tahtanın üzerine yazar. “Bütün yediklerini sayma oyunu” oynar (Büke 201c, 35). Öykünün trajik bir anlatımı vardır: “Ağlamanı Veysel. [Aslında ‘Ağlama oğlum Veysel,’ dedim. Sevdim kendimi biraz. Arkadaşların sesleri bunlar. Beni bu hücreye gömebileceğinizi mi sandınız. Bütün o harfler kendi seslerine tutunup uçuyor havada. Buraya kadar geliyor işte.] Şimdi ölmüyorum vazgeçtim. İkinci tahtaya başladım” (Büke 201c, 35). “Mahur Beste” bir “Cumartesi Annesi”nin öyküsüdür. Anlatan oğul bir hayalet gibi annenin yanında dolaşır. Bu öyküde de yine kitabın başarılı öykülerinden biridir.

“Vesikalıklar”da ise anne ve babası siyasî bir nedenle Almanya’ya göçen bir çocuğun öyküsü konu alınır. Senihi Abi’nin hikâyesi de bir yandan akar (Büke 201c, 46). “Haftalık harçlık on lira oldu. Milliyet Çocuk’un sıfırı yedi buçuk. Yuh yani! Okulun karşısındaki eskicide bir lira. Ama façası bozuk onların. Amaaa, bu arada üst kata taşınan Halk Bankası müdürünün oğluna on beşte bir hem Teksas hem Mandrake alınıyormuş. Öyle söyledi beyefendi! ‘Gelip benden okuyabilirsin.’ Yerim senin o cicili dergilerini. Bu davul tozuyla orta biri okuyorum bu sene. Kalemtraş demirden lavuğun” (Büke 2010c, 47). Sokağa çıkma yasağı vardır, babası o gece eve gelmez. Evleri basılır, babanın nerde olduğu sorulur, anne sorguya götürülür: “Sevim Teyze geldi, aldı beni. Beni kucaklayıp kaldırıncı fark ettim. Pijamam ıslaklık içinde. Halbuki hiç çişim gelmemişti. ‘Ne zaman yaptım bunu?’ diye düşündüm” (Büke 201c, 53). “1. ‘Hatırlamak’”, 80 sonrası yaşanan hak ihlallerini, hukuksuzlukları işler. İşkencecilerden hesap sorar. Savaş ve Hikmet sonunda evlerine döndüklerinde hiçbir şey eskisi gibi değildir. “3. Bilmek-Gerçek-”, kendisini annesi Senem sanan Seyhun’un bakış açısından anlatılan bir öyküdür ve imalarla yüklüdür. Seyhun, albümü eline alır ve aile fotoğraflarına bakar yine annesinin gözünden: “Bu oğlanlar büyüyecek... Sait’çim benim, şimdiden hımbıl. Topa koşarken bile düşünüyor. Seyhun neden böyle dokunuyor her şeye? Neden bilmek istiyor her şeyi? Babasını en çok o soruyor” (Büke 2010c, 180). Baba bazı kanunsuz işlere ortak olmanın suçluluğunu duymaktadır; onu “beyaz bir araba”, eve bırakır.: “‘Bu gece birileri beni aldı’ dedi. ‘Sadece benim bildiğimi sandığım şeyi anlatırlar bana. Sonra beni eve bırakırken yolda bilmediklerini bilmediğim başka bir şeyi söylememi istediler. O çocuğu anlattım. Gecenin bir vakti asıp bana getirdikleri genci. Bunu bir yere göm demişlerdi. Kimsenin bilmediği bir çukura atıp üzerini kapadık. Şimdi gözlerimi kapayınca annesinin çılgınlığını duyuyorum. Bu sesler beni öldürüyor” (Büke 2010c,182). “Zaman Kırığı”, “Serçeler Diyorum”, “Musul’da Bir Göl”, “On: Beş” yine politik göndermeleri olan bir öykülerdir.

3. Yoksulluk, İşsizlik ve İşçi Sorunları

Ahmet Büke’nin öykülerinde işsizlik, işçilerin sorunları da sıkça gündeme gelir. İşçileri konu alan öykülerin içinde en başarılısı tedbirsizlikten kaynaklanan bir işçi ölümünün ve şirketin, işçinin ailesine tazminat yani “kan parası” ödemesini konu alan *Kumrunun Gördüğü*’ndeki “2.Kusmak-Unutmak-” adlı öyküdür: “İsmi neydi? Kimin? Gidiyoruz ya işte? Hatırlayamadım şimdi. Dosyada yazıyor” (Büke 2010c, 161), “Ben gördüm ama. Vincin çeliği kopmuş. Sacı hep beraber kaldırdık. Altından çıktı” (Büke 2010c, 162). İşçi gencin kırkı okunurken köyüne, ölen oğlanın evine gelirler. Köylü paraya razı olmaz. Ölenin iki çocuğu vardır. İki katını isterler. Köylüyü ikna edemeyince, şoförle birlikte köyden kaçarlar: “Çareniz yok. Bak, seni neden yolladılar işe? Çünkü biliyorlar ki bu işe mecbursun. Başında insanlar var, onlara bakman lazım. O ölen çocuk da mecburdu gemi sökmeye köyden kurtulmak için.

E, patron da çaresiz, para kazanmak zorunda. Bütün işler bundan oluyor işte” (Büke 2010c, 174).

“Sesim Var”da işçi Şahin’in, kontrol kalemini bozarak Ustabaşı Remzi’den intikam alışı ancak kimseyle paylaşmadığı bu cinayeti, bu yükü bir ses kayıt cihazına anlatışını konu edinir. Bu öyküde de yine siyasî göndermeler vardır (Büke 2010b, 80). “Baharda Bir Uzun Gün” işçi-patron ilişkisinin kötülüğü ve işçinin bilerek patronunu kurtarmayıp ölümüne göz yummasını işler (Büke 2011, 69). “Mısır’da Cuma” işçilerin çalışma şartlarına dikkat çeker, diyaloglarla memnuniyetsizlik ifade edilir. “Kadim Muamma”da işten atılan işçiler anlatılır (Büke 2011). “İşler, Kediler, Patronlar” kriz bahanesi ile işten çıkarılmaya işaret eden ancak bunu mizahla anlatan bir hikâyedir. “Son Yemek” ve “Kemik Suyuna Köpek ve Hayalden Yaşadı Onlar” açlığı konu alır (Büke 2011). “Tok Uyku: Utanır Gibi Oldum Senden”, tekerlekli sandalyeyle, pazara çıkanları ve onların yüklerini taşıyarak para kazanan ve bu parayla karınlarını doyuran iki arkadaşın naif öyküsüdür.

4. Çocukluk

Ahmet Buke'nin öykülerinde çocukluk önemli bir beslenme kaynağıdır. Kimi zaman çocukluğa dair heyecan verici, iç açıcı şeyler anlatılsa da kimi zaman dünyanın olumsuzluklarına mazur kalan çocuklar da öykülerde konu edilir. Bu başlık altında ele alınan öykülerde anlatıcı bir çocuktur. “Bir Alabros Öyküsü”nün mizahi bir anlatımı vardır. “Hisaraltı Teşkilatı”nda anlatıcı dedesini anlatır: “O bir insanın sahip olmak isteyeceği en mükemmel dedeydi kuşkusuz. Diğer büyükbabalar torunlarını oyun bahçelerinde ya da dizlerinde hoplatırken, dedem Kâzım Nâmi bana yaşamım boyunca dövme gibi göğsümde taşıyacağım başka bir şey armağan etmişti: ihtiras!” (Büke 2010b, 114). Başka öykülerde karşımıza çıkacak olan Madam Pi ile de ilk defa bu öyküde karşılaşırız. “Artık Kim Gider Teraviye”, “Sır”, “Tanrı Matematik Sever” yine bir çocuğun dilinden anlatılır (Büke 2010a).

Sonuç

Ahmet Buke'nin şu ana kadar yayımlanmış beş öykü kitabı bulunmaktadır. Bu makaledeki değerlendirmeler de yayımlanmış kitaplarındaki öyküler üzerinden yapılmıştır. Buke'nin öykülerinde mekân çoğunlukla İzmir’dir ve kasaba hayatı geniş yer bulur. Ahmet Buke'nin öykülerinde çoğu zaman karamsar ve karanlık bir hava hâkimdir. Kötü, kötülük, cinayetler, karanlık, tekinsizlik, aldatma, gayr-ı meşru ilişkiler, çocukluk, açlık ve yoksulluk sıkça işlenen konular arasındadır. Aslında yazar, kötüyü anlatırken, iyiyi ve güzeli işaret etmeye çalışmaktadır. Buke, kendini onarma ya da hayata direnme ihtiyacı hissedince yazdığını, büyük acılar, yaratma sancıları çekmediğini söyler. Politikayı ve politikleşmeyi dışlayan bir edebiyatı kendine çok yakın bulmadığını söyleyen Buke'nin öykülerinde, işsizlik, işçi sorunları, işçi-patron ilişkileri, terör, işkence, hapishane, tutukluluk gibi konular da yer bulur. Yazar, edebiyatın insanı ve dünyayı değiştirebileceğine inandığı için, öyküler yoluyla “yüzleşmemizi, anlamamızı, hissetmemizi, utanmamızı, şefkat duymamızı” sağlamaya çalışır. Öykülerde anlatılan kişilerin çoğunluğu tabiatla iç içe bir hayat sürerler. Göstererek anlatmak konusunda Buke son derece yeteneklidir. Atmosferi oluştururken diğer duyu organlarından beslenir; mesela nesnelere kokusunu tasvir ederek veya güçlü diyaloglarla anlatımını destekler. Dili şiirsel ve kimi zaman ironi ile yüklüdür. Öte yandan öykülerde argo ifadelerle de sıklıkla rastlanır. Toplumsal sorunlara duyarlı bir bakış açısıyla konularını seçen Ahmet Buke, yazdıklarıyla bir ders verme gibi bir iddiasının olmadığını da altını çizer. Buke’ye göre yazarlar topluma ayar vermez; okurlar da yönlendirilecek kitleler değildir.

KAYNAKÇA

- BÖREKÇİ Gülenay (2011). “Ekmek ve Zeytin’in Yazarı Ahmet Büke: ‘İyi palavra atmak yalancılık değil, yetenektir’”. Erişim Tarihi: 15.11.2011. <http://egoistokur.com>.
- BÜKE Ahmet (2010). *Alın Mavide*, İstanbul: Can Yayınları, 2010.
- BÜKE Ahmet (2010a). *Çiğdem Külahlı*, İstanbul: Can Yayınları, 2010.
- BÜKE Ahmet (2010b). *İzmir Postasının Adamları*, İstanbul: Can Yayınları.
- BÜKE Ahmet (2010c). *Kumrunun Gördüğü*, İstanbul: Can Yayınları, 2010.
- BÜKE Ahmet (2011). *Ekmek ve Zeytin*. İstanbul: Can Yayınları, 2011.
- ENGÜNDENİZ Aynur (2012). “Öyküden Bir Ummanla Birlikte: AhmetBüke”. <http://www.edebiyatdefteri.com>.
- ERTUĞRUL Aykut (2011). “Ahmet Büke’yle Öykü Üzerine Söyleşi: ‘Yazar Ölür, Edebiyat Sürer’”. *HeceÖykü* 46 (Ağustos-Eylül). <http://hece.com.tr>.
- OKURYAZAR.TV (2012). “Ahmet Büke, Ekmek ve Zeytin: ‘Daha Önümüzde Dünya Kadar Yürünecek Yol Varken’”. <http://okuryazar.tv>.
- VAROL Kemal (2011). “Acıyor Bana Bıraktığınız Yaşamak”. *Kitap Zamanı*: S.55. <http://kitapzamani.zaman.com.tr>.